

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

ситеттің стратегиялық даму жоспарын бекіту, бюджет қалыптастыру, ректорлардың атқарып отырған лауазымына сәйкес немесе сәйкес еместігін анықтау құқығы сияқты функциялар беріледі. Әрине, бұл ашықтықты, өзін өзі басқару тетіктерін, сайып келгенде, университеттер арасындағы бәсекелестікті орнату және сол арқылы білім беру мен білім бағдарламаларының сапасын арттыруға қол жеткізуге мүмкіндік тудырады [5].

Ғылымға негізделген экономика құруға және еліміздің ғылымы мен білімін өндіріспен үйлестіруге қол жеткізу үшін отандық ЖОО басшылары аянбай еңбек ете беретіні күмән тудырмайды.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстандық жол - 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы // Егемен Қазақстан, №11(28235) 18 қаңтар 2014 жыл.

2. 2011 - 2015 жылдары экономиканың жеті пайыздық өсуін қамтамасыз ету жөніндегі әлеуметтік-экономикалық саясаттың негізгі бағыттарын мақұлдау туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 23 маусымдағы N 699 Қаулысы. <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P1100000699>.

3. Жаңалық: <http://24.kz/kz/zha-aly-tar/bilim/item/16887-teri-avto>. Қазақстан университеттері автономдық басқару тәсіліне көшеді. Бейсенбі, 20 Ақпан 2014.

4. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі N 319 Заңы. Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2007 ж., N 20, 151-құжат; "Егемен Қазақстан" 2007 жылғы 15 тамыз N 254-256 14.01.2014. 06.02.2014 Жаңартылған. http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319/_history.

5. Кәрімбек Құрманәлиев. Атқарар міндет – ғылым мен білімді өндіріспен үйлестіру. ЕҚ // 20.02.2014ж. №35/28259.

6. Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі, ұлттық білім беру статистикасы және бағалау орталығы, «Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің статистикасы» ұлттық жинақ. Астана – 2013 жыл. <http://www.edu.gov.kz/kz/>

7. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі (Жалпы бөлім) (2011.22.07. берілген өзгерістер мен толықтырулармен) Осы кодекске өзгерістер енгізу туралы: ҚР 2010 жылғы 30 маусымдағы № 297-IV Заңын қараңыз (2013 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі). <http://arasha.kz/post/267>.

8. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2008 ж., N 21, 98-құжат; "Егемен Қазақстан" 2008 жылғы 13 желтоқсан, N 385-390 (25359), 2008 жылғы 19 желтоқсандағы N 397-404 (25373); "Ресми газет" 2009 жылғы 1 қаңтар N өзгертілген 15.01.2014 жарияланды 21.02.2014. http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K080000099_#z1074.

УДК 342.4

ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МЕМЛЕКЕТ ЖӘНЕ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМ ҚҰРУДАҒЫ КОНСТИТУЦИЯНЫҢ МӘНІ МЕН РӨЛІ

Пұсырманов Ә. С.

adilbek.16.95@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті, заң факультеті, құқықтану
мамандығының студенті

Ғылыми жетекші - Ж. Бұсырманов (з.ғ.д., профессор)

Бүгінде міне, Қазақстан Республикасының тәуелсіздік алғанына 23 жыл уақыт өтсе де

еліміз тек алға дамуын жеделдетіп, қарқын алуын күшейтуде. Бұның өзі еліміздің алдына ұлы мақсат-міндеттерді қойып, даму жолын дұрыс таңдағандығын уақыттың өзі дәлелдеп отыр. Талай тар жол тайғақ кешуден өткен Қазақстан қазірде Орталық Азия елдерінің алдында көш бастап, ТМД мемлекеттері арасында шоқтығы биіктеу тұр.

Іргеміздегі көрші өзбек халқының әлі ақсандап келе жатқандығын ескерсек, бауырлас халық атанып кеткен қырғыз жұрты бүгінде алауыздықтарының тиылмай жатуынан елі құлдырау бетінде тұр. Ал одан біз Қазақстанның әлдеқайда олардан жоғары даму сатысында тұрғанымызды көреміз. Еліміздің көшін алға бастап отырған көшбасшымыз бен элиталарымыздың еліне жаны ашығандығымен, ел қамын ойлағандығының арқасында біз бүгінде осындай деңгейге жетіп отырмыз. Алайда осы тұрғыда бір маңызды, ең басты мәселе бар. Ол мемлекеттің дұрыс дамуы мен құлдырауы, экономикамыздың қарыштап дамуы мен әлсіреуі, халық пен мемлекетті жақындастыратын және бір-бірімен байланыстыратын, ел ішіндегі тәртіпті де қалыптастыратын, мемлекеттің барлық өмірін қамтамасыз ететін ол – Конституция. Яғни қай мемлекет болмасын Конституциясыз өмір сүре алмайды. Ал елдегі барлық заңдарда Конституцияға негізделеді. Конституция – (лат.constitutio - құрылым) тәуелсіздіктің нышаны, тұғыры, мемлекеттің негізі, ұлттық мұрасы мен қасиетті қазынасы. Сондай-ақ «Конституция - мемлекеттік және қоғамдық құрылыстың негізгі қағидаларын, принциптерін білдеретін негізгі, басты заң» [1, 245]. Адамзат баласы өз бостандығы мен еркіндігін қалай құрметтесе, Конституциясында солай құрметтеуі тиіс.

1991 жылы 16 желтоқсанда өз тәуелсіздігін алған Қазақстан ендігі жерде өз деңгейіне сай Конституцияны құрастыру үшін аз уақыт өтісімен Республиканың жаңа Конституциялық жобасын талқыға салу басталып та кетті. Осылайша тыңнан ойластырылған тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш Конституциясы 1993 жылы 28 қаңтарда қабылданып, «Негізгі заң» деген атауға ие болды. Бұл басты құжатымыз Қазақстанды барша әлемге зайырлы, құқықты, егеменді, тәуелсіз ел екендігін және Қазақстан Республикасындағы барлық азаматтары мен халықтарына бірдей құқықты қамтамасыз ететін демократиялық мемлекет екендігін паш етті.

Негізгі заңымызда еліміздің алдындағы даму жолы айқындалып, демократиялық мемлекет тұрғысында дамуға бет алғандығы айқын да анық көрсетілді. Демократия – көзі ашық, көкірегі ояу, сауатты, өз міндеттері мен құқықтарын түсіне және пайдалана білетін, ел саясатынан да хабардар азаматтары бар елде өмір сүріп, дамиды. Демократиялық мемлекетте – Конституция басты орында тұратыны және қоғамның демократиялануы азаматтық қоғамға жетелейтіні баршаға мәлім. Демек Қазақстан демократиялық жолды тандап, азаматтық қоғамға қол созуды алдына үлкен мақсат етіп қойды. Оны Негізгі заңымыздағы мынадай жолдар дәлелдей түседі: «Біз, ортақ тарихи тағдыр біріктірген Қазақстан халқы, байырғы қазақ жерінде мемлекеттілік құра отырып, өзімізді еркіндік, теңдік және татулық мұраттарына берілген бейбітшіл азаматтық қоғам деп ұғына отырып, дүниежүзілік қоғамдастықта лайықты орын алуды тілей отырып, қазіргі және болашақ ұрпақтар алдындағы тарихи жауапкершілігімізді сезіне отырып, өзіміздің егемендік құқығымызды негізге ала отырып, осы Конституцияны қабылдаймыз”... Жалпы ережелердің 1-бабында мынадай мәселе қаралған:

1. Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады; оның ең қымбат қазынасы — адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары.

2. Республика қызметінің түбегейлі принциптері: қоғамдық татулық пен саяси тұрақтылық; бүкіл халықтың игілігін көздейтін экономикалық даму; қазақстандық патриотизм; мемлекет өмірінің аса маңызды мәселелерін демократиялық әдістермен, оның ішінде республикалық референдумда немесе Парламентте дауыс беру арқылы шешу»[2, 3].

Демократиялық мемлекет тұрғысында дамуға бет алған еліміздің бүгінгі таңдағы жетістіктері Конституциямыздың дұрыс негізделгендігін көрсетіп отыр. Оны заманға сай

толықтыру 1995 жылы қайта қаралып, 30 тамызда (1995ж) «Ата заң» деген атпен Конституциямыз жарияланды. Осы күн «Конституция күні» болып бекітіліп, мереке есебінде қабылданды. Бұл Ата заңымыз ең алдымен еліміздің қай тұрғыдағы мемлекет екендігін анық көрсетіп, президенттік басқаруын баянды етті.

1998 жылы Ата заңымызға толықтырулар мен өзгерістер енгізіліп, 2007 жылы біраз жаңа өзгерістер енді. Заманға сай даму, уақыттың өзі осыны талап етті. Осы жылы елде, яғни 2007 жылы Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының ұйымдастыруымен өткен «Қазақстан Республикасының Конституциясына енгізілген өзгерістер мен толықтырулар мәселелері» бойынша мәртебелі халықаралық конференцияны ашқан Жоғарғы Палата Төрағасы Қасым-Жомарт Тоқаев (2007ж) қазіргі уақытта біздің еліміздің ерекше оқиғаларға толы айрықша кезеңде өмір сүріп отырғанына тоқталды: «Бұл еліміздің жаңғыруы мен демократиялық өзгерістер уақыты; ел экономикасының алға басып, әлеуметтік өзекті мәселелерді батыл шешу кезеңі; бұл бейбітшілік пен қауіпсіздікті жақтайтын Қазақстанның халықаралық беделі нығая түскен дәуірі; мемлекетіміздің толыққанды демократияға қадам басып, экономикалық және саяси дамудың жаңа кезеңіне көтерілген сындарлы сәті.... Бұл – демократиялық мемлекеттің негізгі заңы болып табылады. ...Еркін, демократиялық және гүлденген мемлекет – Қазақстан Республикасының игілігін көздеген Президент Нұрсұлтан Әбішұлы ұсынған елімізді жаңғыртудың жаңа үлгісі бойынша Қазақстан саяси реформалардың халықаралық қалыптарына сай дамиды. Алайда еліміз өркендеудің өзіндік жолымен жүреді. Бұл – біздің ұлы жетістігіміз, әлемнің дамыған демократиялық елдерімен бір қатардан лайықты орын алуы»[3], - деп демократияның тереңдеп келе жатқандығын тағы бір атап өтті. Сондай-ақ Конституциялық реформаның авторы Елбасымыз және Конституцияның жаңа мазмұнға сай екендігіне назар аударды. «Баршамыз Қазақстанды қайта жаңартуға және демократиялық трансформациялауға бағытталған түбегейлі өзгерістер кезеңінде өмір сүріп, жұмыс істеп жатырмыз. Бұл – еліміз экономикасының теңдесіз өркендеу, неғұрлым өзекті әлеуметтік проблемаларды шешу дәуірі. Бұл – Қазақстанның халықаралық аренада бейбітшілік пен қауіпсіздікті жақтайтын, беделді мемлекет ретінде орнығу дәуірі. Бұл – біздің еліміздің толық ауқымды демократияға аршындап өту, экономикалық және саяси дамудың жаңа деңгейіне шығу дәуірі. Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысында сөйлеген сөзінде “біздің әуелі экономика, содан кейін саясат деген қағидатымыз өзін-өзі толық ақтады” деп атап көрсетті. Экономикадағы айқын табыстар негізінде қоғамды саяси қайта жаңартуға бағытталған шаралар қолданылуда. Сондықтан саяси реформа жүргізу соңғы жылдарда талқылануға түскен негізгі мәселеге айналды. Қоғамның пікірін зерделеу үшін Демократияландыру және азаматтық қоғам мәселелері жөніндегі ұлттық комиссия, Демократиялық реформалар бағдарламасын әзірлеу және нақтылау жөніндегі мемлекеттік комиссия құрылды. ... Сайлау жүйесін демократияландыру. Президент еліміздің қоғамдық-саяси дамуының нақты жағдайларын, үрдістері мен серпінін ескере келіп, депутаттардың жартысын мажоритарлық, ал қалған жартысын пропорционалды жүйе бойынша сайлауды ұсынған Мемлекеттік комиссияның ұсыныстарын одан әрі дамыта түскенін атап өту орынды. Президенттің Мәжіліс депутаттарының пропорционалды жүйе бойынша сайлауға көшу жөніндегі ұсыныстары неғұрлым негізді болып табылады. Бұл – демократияландыру саласында ілгері басқан елеулі қадам, өйткені, Мәжіліс депутаттарын пропорционалды жүйе бойынша сайлау саяси партиялардың рөлін, тиісінше біздің қоғамның елеулі бөлігінің белсенділігін арттыруға бағытталған. Азаматтар мемлекетті басқаруға неғұрлым көбірек қатысатын болады»[4]. Одан әрі Ата заңымызда қаралған келесі келелі мәселе жергілікті өзін-өзі басқаруға байланысты өзгерістер мен толықтырулар. Оларды мемлекеттің Ата заңына енгізу Қазақстанның бүкіл халқының көп жылғы және мүдделі талқылауының нәтижесі болып табылады. Мұның өзі – ешбір әсірелеусіз айтқанда, Қазақстандағы демократияның өзекті мәселесі. Халықты жергілікті маңызы бар

мәселелерді белсене шешуге қатыстыруға тарту үшін тиімді өзін-өзін басқару керек.

Қазіргі кезде зерттеушілер азаматтық қоғамның құқықтық жағдайдың ерекше бөлігі ретінде үш фактор қажет деп санайды. Яғни, бірінші және екінші корпоративтік пен әлеуметтік мүдделіліктің; үшіншіден ресурстардың болуы. Осылардың есебінен тиісті мүддені жүзеге асыратын тиісті ұстанымның болуы да заңдылық. Азаматтық қоғам мемлекетке ықпал етуі үшін оған құрал-тетіктер қажет. Оны дамыған мемлекеттерден үйрену қажет. Ал оны жай ғана әкеле салу дұрыс болмас. Өйткені еліміздің ерекшеліктерін ең басты назарда ескеруіміз қажет. Бүгінде еліміз батыстық елдер үлгісіне бет бұрғанымен олардың бізден біраз айырмашылықтары бар екендігін бәрімізде білеміз. Салт-дәстүрімізден де, дініміз бен ділімізден де, географиялық орналасуынан да, континент бойынша да т.б. Ал өзімізге шығыс елдері әлдеқайда жақын және тарихи тамыры тереңнен байланысқан. Осы шығыс елдерінде азаматтық қоғамға тез жеткен өткен тарихы бізге ұқсас Жапония мемлекетінің даму үлгісіне бүгінде еліміз баса назар аудара бастады. Осы тұрғыда отандық тарихтың XX ғасырдағы өзекті мәселелерін зерттеп жүрген Т.Омарбековтың мындай сөзі ойға оралады: «Біздің ойымызша, Қазақстан үшін көрнекті үлгі болатын елдер бәрінен бұрын, шын мәнінде де демократиялық, құқықтық, зайырлы мемлекет құрып үлгерген, азаматтық қоғам қалыптасып қалған, көппартиялық саяси жүйе шынайы әрекет ететін, тәуелсіз бұқаралық ақпарат құралдары іс жүзінде өріс алған, сондай-ақ осыларға азаматтарының құқылық және саяси мәдениет деңгейі сәйкес келетін елдер болуы тиіс екендігі еш күмән туғызбаса керек»[5, 492], - деп азаматтық қоғам орнатқан қай елдердің үлгісі болса қолдану орынды, алайда жан-жақты талдаудан өткізіп, сараптау қажет екендігін ескертеді. Одан әрі «... Жапонияның саяси жолы – парламенттік демократия, ал біздікі – президенттік (2007 жылы Конституцияға толықтырудан кейін президенттік-парламенттік басқару) республика. Солай бола тұрса да жапон тәжірибесі бізге де үлгі. Көп партиялық парламентке негізделген бұл саяси құрылыста жапон парламентіндегі басқарушы либералдық демократиялық партия парламентке көпшілік бола тұрса да өзінің мұндағы саяси қарсыластарынан құтылуға мүдделі емес. Керісінше, бұл партия олардың көзқарастарын сынай отырып, біраз жеңілдіктерге бару арқылы қарсыластары тарапынан түсінушілікке қол жеткізуге тырысады. Қарсыластардың (оппозиция) парламентті тастап кетуіне жол бермеу – Жапониядағы парламенттік этиканың жазылмаған заңы. Мұндағы логика, саяси дәстүр президенттік Қазақстан өмірінде де ажырамас дағдыға айналуы керек. Міне, сонда ғана біз Жапония тәрізді демократиялық елге айнала аламыз. Бұл – тарихтың бізге берер саяси сабағы болмақ» [5, 502-503],- деп шығыстық Жапонияның жолын тандаған біз үшін аса маңызды екендігін айтты.

Демократиялық мемлекет пен азаматтық қоғамда адам өмірі аса құнды қазына болып табылады. Адам өмірін сақтау мен олардың жақсы тұрмыс-тіршілігін мемлекет қамтамасыз етеді. Адам саны көбейсе әрине бұл мемлекет үшін пайдалы. Елімізде «ату жазасының» алынып тасталынуы да мемлекет үшін адамның маңыздылығын тағы бір дәлелдей түсті. Сондай-ақ Ата заңымызда баса атап көрсетілген заңдарды халыққа тереңнен насихаттап, өз құқықтары мен бостандықтарын қорғайтын дәрежеге жеткізсек, сол кезде еліміздің алдына қойған ұлы мақсаты – азаматтық қоғам құру жолына тез жетер едік. Осы жерде тағы бір айта кетер бір нәрсе, «басқалар тәрізді қазақстандықтар да демократия дегенді саяси шешімдер, халық сайлаған немесе көпшілік дауыспен қабылданатын және адамдардың құқы мен конституциялық тұрғыдан қорғалатын басқару түрі ретінде түсінеді. Бірақ өкінішке қарай, нарықтық экономика тәрізді, кез келген демократиялық саяси жүйе де демократияландыра түсуді қажет ететіндігі жайлы тарихи ақиқатты қазақстандықтардың бәрі әлі түсіне қойған жоқ» [5, 493].

Бұл атап көрсетілген мәселе елімізде әлі де болса артта қалып келеді. Ел азаматтары мен тұрғындары, әсіресе ауылдық жерлер мен қала маңынан алыс орналасқан түкпірлер адам бостандығы мен еркіндігінің желін сезгенімен оған әлі біржола қол жеткізген жоқ. Олар өз құқықтарын қорғамақ түгілі демократия деген сөздің мәнісін ұғынған да жоқ. Ал кітаптан

немесе көзі шалып қалған жерлерден Демократия – халық билігі дегенді көріп, бетінен қайтып, демократия деген сөздің өзіне тереңнен бойлап бара алмайды. Сонымен бірге сайлау науқандарының әділ өтуінде мемлекет басты назарда қадағалауы керек. Сайлау науқандары болатын кезде ел азаматтары мен тұрғындары өз жауапкершілігін сезініп, сайлауға түсіп жатқан үміткер үшін бір адамның да маңыздылығы бар екендігін түсіну керек. Ал қазірде азаматтық қоғамға қол жеткізген мемлекеттерде халық сайлау атаулы науқандармен тығыз байланыста болып, сайлау науқаны бола қалған жағдайда барлығы да дауыс беруге асығады. Бұл халықсыз сайлаудың өтпейтінін және оларда бәсекелестіктің жоғары екендігін көрсетеді. Біздің еліміздің Ата заңында да сайлау науқандарына халық жаппай қатысқандығы дұрыс және бұл міндетті түрде екендігі де жазылған. Сонымен қатар бұл еліміздегі бәсекелестікті де кең түрде дамытып, халықтың жақсы өмір сүруіндегі жан-жақты жолдарды іздестіруге үлкен көмек болар еді.

Басты құжатымызда тағы бір атап көрсетілген өзекті мәселе және еліміздің қазіргі таңда қолға алып жатқан жеке меншік құқы мен шағын бизнестерді дамыту және ұсақ кәсіпкерлерге мүмкіншілік беру халыққа серпін бергендей болды. Еліміздегі бұқара ақпарат құралдарын және саяси партиялардың санын арттыруы және оларға құқық беруі, бүгінде парламенттің төменгі палатасы Мәжіліске үш партияның да өтуі елде демократияның тереңдеп бара жатқандығын тағы бір дәлелдей түсті.

Француз Конституциясын үлгі еткен Қазақстанның бүгінде Ата заңына 23 жыл толғалы отыр. Бұл аралықта еліміздің атқарған шаруалары аз еместігін жоғарыда да атап өткен болатынбыз. Осы тұрғыда «Құрметті Қазақстандықтар! Елімізде азаматтық қоғам институттарын одан әрі қолдауға бағытталған саяси жаңғырту жалғаса береді. 2030 жылға дейінгі Даму стратегиясында айқындаған біздің стратегиялық мақсаттарымызға қол жеткізу жолында жұмыла отырып, біз өзіміздің миссиямызды табысты орындаудамыз – **тәуелсіз, өркендеген, саяси тұрақты Қазақстанды құрудамыз** [6], - деген елбасының сөзі біріміз бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарсақ, алынбайтын қамал жоқ екендігін дәлелдейді. Демек, демократиялық мемлекет құру мен азаматтық қоғамға қол жеткізу жолында қасиетті Ата заңымыздың маңыздылығын ұғынып, оны көз қарашығындай сақтай отырып және қастерлеуге, сондай-ақ өз жауапкершілігімізді сезінуге тиіспіз.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Д.Жамбылов. Саясаттану. Алматы:Жеті жарғы, 2008. -245б.
2. ҚР Конституциясы. Астана:Елорда, 2009, -3б.
3. Электронды ресурс. А.Оқай. Салиқалы жиынның салмағы түскен жоқ//Айқын газеті, 01.06.2007ж (<http://www.parlam.kz>)
4. Электронды ресурс. Саяси дамудың жаңа кезеңіне көтерілген сындарлы сәт.Еліміз жарқын болашаққа ұмтылады//Егемен Қазақстан: 01.06.2007 (<http://www.parlam.kz>)
5. Т.Омарбеков. Қазақстан тарихының XX ғасырдағы өзекті мәселелері», Алматы:Өнер, 2003
6. ҚР.Президенті Н.Назарбаевтың 2010 жылғы Қазақстан халқына жолдауы «Жаңа онжылдық – жаңа экономикалық өрлеу – Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері». Астана, 2010

УДК 342.9(574)

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ В МЕЖДУНАРОДНОМ СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ОБЛАСТИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Рамазанов Д.К.

damiramazanov@gmail.com